

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/216848,Wyprawa-kijowska.html>
26.02.2026, 18:11

Wyprawa kijowska

25 kwietnia 1920 r. ruszyła ofensywa Wojska Polskiego i sprzymierzonych z nim wojsk ukraińskich przeciwko bolszewikom. Doprowadziła ona 7 maja do wyzwolenia Kijowa.

[Wojna polsko-bolszewicka](#)

25.04



Przemarsz wojsk polskich ulicą Wielką Włodzimierską w Kijowie. Po prawej stronie kawaleria, po lewej artyleria ciężka. Po środku stoi tramwaj z nr 4, dookoła na ulicy oraz wzdłuż budynków tłum ludzi. Fot. Domena publiczna, źródło: AIPN, Sygnatura: IPNBU-1-11-3-4

W roku 1920 wojna polsko-bolszewicka weszła w decydującą fazę.

Naczelnik Państwa Józef Piłsudski, dążąc do stworzenia przynajmniej jednego niepodległego państwa, które oddzielałoby Polskę od Rosji, postawił na sojusz z Ukraińcami.

21 kwietnia 1920 r. Rzeczpospolita Polska i Ukraińska Republika Ludowa zawarły tzw. umowę warszawską, uzupełnioną trzy dni później konwencją wojskową. Polska uznała ukraińską państwowość (wspólna granica miała przebiegać na Zbruczu) i zobowiązała się do pomocy w wyposażeniu armii ukraińskiej.

Do momentu podjęcia wspólnej ofensywy udało się sformować w Polsce dwie dywizje ukraińskie o mocno niepełnych stanach. „Ich obecność u boku 60 tys. nacierających żołnierzy polskich miała głównie znaczenie propagandowe” – pisze na łamach „Biuletynu IPN” dr hab. Mirosław Szumiło.

Bezpośrednim celem rozpoczętej 25 kwietnia wyprawy kijowskiej było wyzwolenie Ukrainy Prawobrzeżnej spod okupacji bolszewickiej i rozbięcie znajdujących się tam sił Armii Czerwonej.

Wojskami polskimi dowodzili: gen. Wacław Iwaszkiewicz (odcinek od granicy z Rumunią do Płoskirowa), gen. Antoni Listowski (od Płoskirowa do Połonnego), gen. Edward Rydz-Śmigły (od Połonnego do Olewska) i płk Józef Rybak (od Olewska do Mozyrza).

Polacy szybko zdobyli Żytomierz, a następnie Koziatyn (przejęto tam ogromny tabor kolejowy) i Czarnobyl – wówczas ważny port rzeczny. 7 maja 1920 r. polscy żołnierze dotarli do opuszczonego centrum Kijowa. Dwa dni później odbyła się tam wspólna polsko-ukraińska defilada wojskowa.

Nie udało się jednak sformować na tyle licznej armii ukraińskiej, by była w stanie wziąć na siebie obronę własnej ojczyzny. Armie bolszewickie zdołały zaś się wycofać i w czerwcu przeszły do ofensywy. By uniknąć okrążenia, Wojsko Polskie musiało opuścić Kijów.

Ostatecznie Polacy pokonali bolszewików w sierpniowej Bitwie Warszawskiej i wrześniowej bitwie nad Niemnem. Na mocy traktatu ryskiego z marca 1921 r. Kijów przypadł jednak bolszewikom, a Ukraińcy jeszcze 70 lat musieli czekać na niepodległość.

Polecamy:

- [Miroslaw Szumiło: Bitwa warszawska 1920 r.](#)
- [Miroslaw Szumiło: Sojusz polsko-ukraiński w 1920 roku](#)
- Publikacja: [Razem z Wojskiem Polskim. Armia Ukraińskiej Republiki Ludowej w 1920 r.](#)
- Rozmowa o książce: [Razem z Wojskiem Polskim. Armia Ukraińskiej Republiki Ludowej w 1920](#)
- [Geneza wyprawy kijowskiej – trzynasta belwederska debata historyków](#)
- [Infografiki historyczne. Wojna polsko-bolszewicka](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wojna polsko-bolszewicka

Artykuł